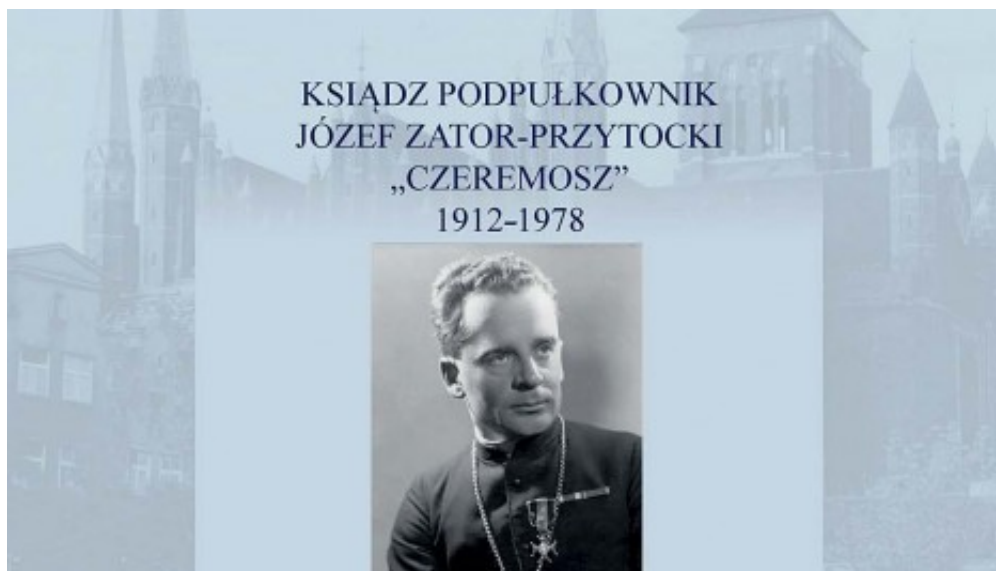


„Łonierz Koćioła” - wystawa w bazylice Mariackiej

Instytut Pamięci Narodowej Oddział w Gdańsku oraz Bazylika Mariacka w Gdańsku zapraszają na wystawę „Łonierz Koćioła. Ksiądz podpułkownik Józef Zator-Przytocki »Czeremosz« 1912-1978”.



Uroczyste otwarcie ekspozycji autorstwa Anny Dymek (wieloosobowe stanowisko do spraw Poszukiwań i Identyfikacji IPN w Gdańsku) nastąpi podczas mszy w bazylice Mariackiej w Gdańsku 25 listopada 2018 r. o godz. 12.00.

Wystawa będzie dostępna dla zwiedzających do 31 grudnia 2018 r.

Ks. Józef Zator-Przytocky w momencie wybuchu II wojny światowej poprosił przełożonych o zgodę na służbę wojskową. Chciał zostać kapłanem. Na front zgłosił się jako ochotnik. W Krakowie pomagał w redagowaniu prasy podziemnej i w konspiracyjnym duszpasterstwie Armii Krajowej. W końcu został dziekanem Okręgu Kraków AK. Za swój postawę otrzymał Order Wojenny Virtuti Militari.

Dekretem z 25 lipca 1945 roku został mianowany administratorem parafii Najświętszego Serca Jezusowego na Czarnej w Gdańsku-Wrzeszczu.

W 1948 roku został aresztowany przez komunistyczny Urząd Bezpieczeństwa i przewieziony do Warszawy. Osadzony w areszcie śledczym Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego, a następnie w X pawilonie śledczym na Mokotowie.

„Po dłuższym staniu w kciaku mi siadała na ramię wkręcone do sztaby wmurowanej w cianę. Następnie śledczy wskakuje w butach z cholewami na uda sztywnie wycięgniętych nóg, zadając w ten sposób większy ból. Na skutek cięcia rękogonowa zsuwa się ze rąb, a rękobija wbija w odbytnicę. Operacja ta powtarzana jest przez wiele dni” – pisał w

swoim pamiętniku.

Po cięskim śledztwie, został skazany na 15 lat więzienia. Wyszedł na wolność po amnestii w 1955 roku.

Duchowny, jako proboszcz bazyliki Mariackiej w Gdańsku, odgrywał ważną rolę w kształtowaniu postaw opozycyjnych na Pomorzu w drugiej połowie lat 70. Z kościoła Najświętszej Maryi Panny po mszy w 3 maja 1979 i 1980 r. oraz 11 listopada 1978 i 1979 r. wyruszały pod pomnik Jana III Sobieskiego manifestacje organizowane przez Ruch Młodej Polski i Wolne Związki Zawodowe.

[Dowiedz się więcej...>](#)